

Overweging:

Op de avond van de eerste dag van de week. Moet je ze zien: daar zitten ze dan, de leerlingen, opgesloten in zichzelf. Ze hadden zich teruggetrokken bij elkaar, als leerlingen onder elkaar, opgesloten en ingesloten door hun vragen. De Paasmorgen lijkt wel heel ver weg. Nu al herinnering geworden. Het is avond, de zon gaat onder. Is het uit de hand gelopen, hebben ze zich overschreeuwd? Daar lijkt het op, want hun oude angsten – zo herkenbaar- vormen de muren van hun verblijfplaats. Opgesloten zitten ze, bang voor de buitenwacht, bang voor hun eigen volksgenoten, bang voor schampers en geksheerders, bang voor...zichzelf, binnen de muren die ze zelf hebben opgetrokken. De deuren dicht. Ze missen iets! Ze zoeken, ze tasten, ze vragen, ze gissen, ze roepen.... Ondanks alles: geen antwoord. En dat is hun pijn! Geen weerwoord krijgen: dat is pas pijn! Dat is geen echte stilte, waar verlangen huizen mag, of verwachting haar geboorteplek heeft. Geen weerwoord krijgen, dat is doodse stilte. En dan, midden in die pijn –zover moet het komen-, dringt dat gemis tot hun door. Johannes meldt het kort en krachtig.

Bedenken we wel: hij schrijft het op meer dan vijftig jaar na dato. Dat is vijftig keer Pasen, dat is een mensenleeftijd, toch; en *nog* voelt hij de pijn, dat gemis. Je denkt toch ook niet, dat Johannes in een paar dagen tijd alles verwerkte en dan de getuige kon zijn, die hij worden zou? Nee, een leven lang door*leven* moest hij en zelf rijpen van gemis naar verlangen, naar visioen. Hij kende tijden van vertwijfeling, gelooft u maar: "*Jezus leeft het zou wat! Hoe kom je erop?*", en bang: "*waar moeten we het zoeken?*", maar ook tijden van vervoering: *Alleluja!* Net als wij. Zit jij hier, op dit moment, rotsvast te geloven? Is jouw paasblijdschap alle dagen doorlopend op orde? Nee, wij hebben de cantor of het koor hard nodig, iedere zondag weer en iedere Pasen meerstemmig: dat zij ons het lied in trekken en ons bijna dwingen te zingen van '*Ik zal in mijn huis niet wonen, tot ik gevonden heb....*' en '*De Heer is waarlijk opgestaan, alleluja!*'. Zo lang heeft het ook voor Johannes geduurd, zo lang heeft ook hij er over gedaan – zelf gelovig en twijfelend -vurig hopen, doffe wanhoop en 'heer, ontferm u' roepend- om zijn verhaal als volgroeid getuigenis aan ons te kunnen geven... op hoop van zegen. Alsof hij het aan zag komen: ons gemeenschap-zijn, in een tijd van zoeken in stress en twijfel, voor gezien houden.... en verlangen om gevonden te worden.

Die Johannes ervaart dus aan den lijve, wat de diepte is van het gemis dat leerlingen voelen en hij herkent, ook over vijftig jaar heen, hun pijn en begrijpt wat hen toen overkwam en *dan* kan hij komen met zijn verhaal: *hun gemis is zo intens, zo sterk, dat het de gestalte aanneemt van de afwezige: Jezus!* Jezus aanwezig.

Ineens is hij er. Hoeveel tijd het ook nam, toch nog ineens. Geen sensatieverhaal vertelt Johannes, dat Jezus door een dichte deur de kamer in komt, maar dat het *gebeurt*, dat hij door de muren van de angst en weerstand heen ineens bij hun is. Een plotseling-in-slow-motion. Dat 'plotseling' duurt een leven lang! Ook ons leven lang, wellicht. Versta de taal van de ziel, dat is de taal ook van de Bijbel. De afwezigheid van de levende Jezus en alles waarvoor hij stond wordt zo diep, zo pijnlijk, gevoeld door zijn leerlingen, dat die afwezigheid tot aanwezigheid wordt: hij is waar te nemen, te zien. Een bijzonder zien: als een visioen van vrede. "Vrede zij u". Ja, dat *moet* hem zijn, als de stem uit een brandend braambos. Een groet,

een roep: *wij* worden gezien, *wij* mogen er zijn, *wij* worden gevonden, *wij* worden gegroet. Ook in slow motion. Maar het is meer.

Deze groet hier is geladen, geladen met zijn boodschap... wat zeg ik? Hij *is* de boodschap! Hij *is* de groet: zijn handen liet hij zien en zijn zijde; het is zijn identiteitsbewijs: de tekenen van lijden, dat hij heeft doorstaan. Zij herkenden hem niet aan zijn baard of aan zijn haardracht. Maar hun ziel werd geopend! Hun visioen: de lijdende in *hun* midden; zij werden er helemaal vol van, van vreugde, staat er: die vreugde slaat niet op het lijden, maar op de herkenning. Vreugde heeft te maken met '*omhoog komen*', '*verhogen*', *opstaan*. Een *samen* werden zij, *gemeenschap*.

"Vrede zij u": het wordt nog eens gezegd en opnieuw gegeven, nu zo concreet als een zegen met opdracht en al:

Zoals de Vader mij heeft gezonden, zo zend ik u. Zo concreet. Op gelijke wijze, met gelijke bestemming, *zo zend ik jullie*. Aanwezig in zijn afwezigheid, de toekomst is concreet. En de echo klinkt vandaag nog, want wij nemen straks die zegengroet in onze mond aan elkaar, iedere keer weer als wij met Brood en Wijn het gemis vierend omzetten in aanwezigheid: wij delen en zo *worden* wij wat we zo missen: de aanwezigheid van de Christus, vrede in concreto: *zoals de Vader mij heeft gezonden, zo zend ik jullie: stel je open voor de heilige geest.... neem voor lief dus wat aan de ander schort (wie je de tekorten vergeeft, hun zijn ze vergeven...),* want als je dat niet doet, wil je *de ander laten zitten in zijn schaamte, onbevrijd ...* en dus kom je zelf ook niet los.

Hoe concreet is Jezus dan gezonden? Thomas begreep, wat ze ook van hem zeggen. Gelovige Thomas. Hij begreep, dat de blijde boodschap uiteindelijk van de lijdende komt. *Kom en leg je vinger op de wond. Kom met je hand en hecht je aan mijn zijde:* voorgoed zul je geleerd hebben je te hechten aan de lijdende en met hem en haar solidair zijn. *Jij gelooft omdat je mij, de lijdende, hebt gezien, ...en goed er aan toe zullen zij zijn die mij niet zien en ook zich gewonnen geven,* want van jou en van jullie zullen ze horen wat jullie hebben gezien: mij, afwezig-zo-diep dat het pijn doet, en zo dus de lijdende (hoe dan ook, wie dan ook) levensgroot aanwezig om te ontmoeten, als jouw naaste.

Geloven is: elkaar *zo* vergezellen, naar de ruimte van de werkelijkheid Die-wij-roepen. Straks, als we de kerk uit zijn, en toch op een of andere geheim-zinnige wijze bij elkaar blijven horen: goed eraan toe Pasen beloken: een woord dat opent en niet sluit: achter ons vooruit stuw, zingend naar buiten, toekomst wacht niet: het is vandaag.

Heel nadrukkelijk wordt zijn zending omschreven: God heeft zijn zoon niet naar de wereld gezonden om de wereld te veroordelen, maar om door hem de wereld te redden (Joh. 3,17) En toen was hij zo: gezondene, uit op vergeving van zonden, lijdende met de lijdenden die het slachtoffer zijn van de zonden. Zo jullie gezonden: ga, vergeef, want als jullie het niet doen gebeurt het niet. Dat is de kracht: vrede zij jullie! Ga en doe het dan ook, wees vrede.

Zo zend ik u, en hij blies over hen, zoals God zijn adem blies in de neus van de mens en hij leefde. Zijn geest blies hij over hen: Ontvangt deze heilige geest, en de hele boodschap werd hen ingeblazen, als zaad dat ontkiemt en wortel schiet en groeit en groter en groter wordt. Pasen en pinksteren in een adem, alles is gebeurd. Zij kunnen aan het werk, want ontvangen is een werkwoord.

Acht dagen later. De gemeenschap weer bijeen, want het is weer de eerste dag van de nieuwe week. Zondag op zondag op zondag. Nu staan wij ook in de kring. Er kan ons niets ontgaan. Tijd voor de nieuwe mens. "Vrede zij u", een groet als een dienst-metterdaad, diakonie mogen we het noemen. Dat vieren we: ons gemis, Heer ontferm u, onze bangigheid, onze twijfel, Heer ontferm u, onze pijn en daar midden in: zijn aanwezigheid, Jezus de lijdende die, niet zielig, maar krachtig stem geeft aan alle lijdenden-die-ons-roepen: wees bij ons: heb lief, vergeef, gun ons leven, wees gemeenschap, lichaam van Christus..

Thomas begreep, wat ze ook van hem zeggen. Thomas die zich gewonnen geeft. Hij begreep, dat de blijde boodschap en zending uiteindelijk van de lijdende komt. Kom en leg je vinger op de zere plek. Strijk met jouw hand over mijn hart, kom met je hand en hecht je aan mijn zijde, voorgoed zal je geleerd hebben je te hechten aan de lijdenden en met hen solidair zijn. Je geeft je gewonnen omdat je mij, de lijdende, hebt gezien en goed er aan toe zullen zij zijn die mij in mijn afwezigheid zien en zich gewonnen geven. Van jou en jullie zullen ze horen wat jullie hebben waar genomen: mij, afwezig zo diep dat het pijn doet en zo aanwezig wordt. Geloven is je gewonnen geven: elkaar zo de ruimte gunnen, dat die de ruimte vanzelf als Gods werkelijkheid wordt herkend. We zijn er goed aan toe.

(O, ja. Vergeten we de brief niet van die andere Johannes. Wat hij zegt over de maatstaf van ons liefhebben en zo).

Pasen beloken: achter ons, wind in de rug, zingend naar buiten, de toekomst wacht.